

บทที่ 1

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับอินเดีย

หัวข้อเรื่อง

1. บทนำ
2. ธงชาติ - ตราประจำชาติ
3. ภูมิศาสตร์
4. ลักษณะภูมิประเทศ
5. แม่น้ำ
6. ลักษณะภูมิอากาศ
7. พลเมือง
8. เมืองสำคัญ

สาระสำคัญ

1. ข้อมูลทั่ว ๆ ไปทางประวัติศาสตร์
2. ลักษณะสำคัญทางภูมิศาสตร์
3. ข้อมูลเกี่ยวกับประชากร

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เห็นภูมิหลังของอินเดียและลักษณะทางภูมิศาสตร์
2. แสดงข้อมูลเบื้องต้นทางภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานสำหรับประวัติศาสตร์อินเดีย
3. ชี้ให้เห็นจุดเด่นที่นำศึกษาในเชิงบวกและลบ

บทนำ

อินเดียเป็นประเทศที่กว้างใหญ่ไพศาล และมีพลเมืองมากเป็นอันดับสองรองจากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน อินเดียได้ชื่อว่าเป็นแหล่งอารยธรรมแม่บทที่สำคัญ ๆ ของโลก เช่น อารยธรรมทางศาสนา กล่าวคือเป็นประเทศที่เกิดของศาสนาพราหมณ์ (ฮินดู) ศาสนาเช่น ศาสนาพุทธ ศาสนาสิกข์ และลัทธิต่าง ๆ อีกมากมาย ศาสนาต่าง ๆ ของอินเดีย ดังกล่าวนี้ เป็นต้นแบบของอารยธรรม วัฒนธรรม สถาปัตยกรรม วรรณกรรม ภาษา และขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ จนไม่อาจนับได้ อาจกล่าวได้ว่าประเทศต่าง ๆ ในโลกหลายประเทศ รับเอาอารยธรรมแม่บทจากอินเดียจนเป็นหนี้อินเดียจนกระทั่งทุกวันนี้

อินเดียเป็นประเทศที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนาน ไทยเรารู้จักอินเดียใน 3 ชื่อ คือ ชมภูทวีป ภารตะประเทศ และอินเดีย ชื่อแรกเรียกกันในสมัยพุทธกาล แม้ในปัจจุบันก็ยังคุ้นหูคนไทย ชื่อที่สองและสามใช้ในปัจจุบัน แต่คนอินเดียส่วนใหญ่จะเรียกชื่อประเทศตัวเองว่า "ภารัต" บางทีก็ออกเสียงว่า "ภารตะ" ส่วนคำว่า "อินเดีย" นั้นก็นิยมเรียกควบคู่ไปกับคำว่า "ภารตะ" ไทยเรารู้สึกเป็นหนี้บุญคุณอินเดียอย่างมาก กรณีศาสนาพุทธ และดูเหมือนว่าความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับอินเดียที่เป็นรูปธรรมมากที่สุดคือความสัมพันธ์ทางศาสนา ส่วนทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมนั้น เราความสัมพันธ์กับอินเดียในรูปแบบอื่น ๆ ธรรมคา ศาสนาพุทธเป็นบ่อเกิดวัฒนธรรมต่าง ๆ ของไทย เช่น ภาษาบาลี อันเป็นภาษาที่พระพุทธเจ้าใช้เผยแผ่ศาสนา มีอิทธิพลต่อภาษาไทยมากกว่า 30% นอกจากนี้แล้วศาสนาพราหมณ์ของอินเดียก็ยังมีอิทธิพลในประเทศไทยมากมาย แต่แฝงอยู่ในประเพณีพิธีกรรมต่าง ๆ ของไทย เช่น พระราชพิธีต่าง ๆ ประเพณีการแต่งงาน การโกนจุก การเผาศพ การทำบุญอุทิศให้แก่ผู้ตาย ฯลฯ วัฒนธรรมของพราหมณ์ที่เห็นเป็นรูปธรรมมากที่สุด คือ วัฒนธรรมทางภาษาสันสกฤต ซึ่งมีอิทธิพลต่อวรรณกรรมและภาษาของไทยไม่น้อยกว่า 40%

ในต้นคริสต์ศตวรรษที่ 8 (ค.ศ. 711) เคอร์ริกได้เข้ามาอินเดียบริเวณปากแม่น้ำสินธุ และอินเดียตกอยู่ภายใต้อิทธิพลมุสลิมเคอร์ริก เป็นระยะเวลาหลายร้อยปี จนอาจกล่าวได้ว่า ถูกมุสลิมครอบครองทั้งประเทศโดยสิ้นเชิง กล่าวคืออินเดียถูกปกครองโดยสุลต่าน

3 ราชวงศ์ คือ ราชวงศ์ทาส ราชวงศ์คัลจิ และราชวงศ์คัลลิก ภายใต้ 3 ราชวงศ์นี้ อิทธิพลของมุสลิมแพร่กระจายไปทั่วอินเดีย ที่เห็นเป็นรูปธรรมมากที่สุดคือ ภาษาอูร์ดู (Urdu) เป็นภาษาที่เกิดจากภาษาเปอร์เซีย อารบิก และสันสกฤต ผสมกัน ซึ่งชาวอินเดียที่เป็นมุสลิมพูดกันอยู่ทุกวันนี้ นอกจากนี้ยังมีสถาปัตยกรรมเด่นต่าง ๆ มากมาย

ในคริสต์ศตวรรษที่ 16 (ค.ศ.1526) ราชวงศ์โมกุล (Mughal) ได้ครอบครองอินเดียจนถึงคริสต์ศตวรรษที่ 19 (ค.ศ.1857) ราชวงศ์นี้เป็นมุสลิมสายมงโกล มีกษัตริย์ปกครอง 6 องค์ เริ่มด้วยกษัตริย์บาบูร์, हुमायून, อักบาร์, จาห์นกีร์, ชาห์เจฮาน และโอไรังเซ็ป ซึ่งเป็นกษัตริย์องค์สุดท้ายแห่งราชวงศ์ คนไทยเราคุ้นหูมากที่สุดคือ "ทัชมาฮาล" ซึ่งสร้างในรัชสมัยของพระเจ้าชาห์เจฮาน นับเป็นสถาปัตยกรรมเด่นที่สุด และจัดอยู่ในอันดับ 1 ใน 7 สิ่งมหัศจรรย์ของโลก

ในสมัยของโมกุลนี่เอง ชาตินะวันตกเริ่มเข้ามาค้าขายในอินเดีย ยุโรปชาติแรกที่เข้ามาค้าขายคือโปรตุเกส ซึ่งค้าขายในอินเดียแถบชายฝั่งทะเลตะวันตกควบคู่ไปกับการเผยแพร่ศาสนาคริสต์ อิทธิพลของโปรตุเกสในด้านวัฒนธรรมต่าง ๆ ยังคงมีอยู่ในแถบชายฝั่งทะเลตะวันตกของอินเดีย นับจากบอมเบย์ลงไปจนถึงศรีลังกาตราบเท่าทุกวันนี้ นอกจากนี้โปรตุเกสแล้วยังมียุโรปชาติอื่น ๆ เข้ามาแสวงหาอำนาจทางการค้าและการเมือง เช่น ดัตช์ (เนเธอร์แลนด์) สวีเดน เดนมาร์ก อังกฤษ และฝรั่งเศส แต่ไม่ประสบความสำเร็จ ยกเว้นฝรั่งเศส และอังกฤษ ทั้ง 2 ชาตินี้พยายามแสวงหาอำนาจทางการค้าและการเมืองในลักษณะแข่งขันกัน ซึ่งในที่สุดอังกฤษได้ชัยชนะเหนือฝรั่งเศส ยังผลให้อังกฤษแสวงหาอำนาจทางการค้าและการเมืองในอินเดียเพียงชาติเดียว จนสามารถครอบครองอินเดียทั้งประเทศในเวลาต่อมา

ภายใต้อังกฤษ อินเดียได้รับการปฏิรูปล่างต่าง ๆ มากมายจนอาจกล่าวได้ว่าอังกฤษได้พลิกโฉมใหม่ให้แก่อินเดียเลยทีเดียว สิ่งที่อังกฤษได้ปฏิรูปที่เห็นเป็นมรดกตราบเท่าทุกวันนี้ อาจแยกกล่าวได้เป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. **ด้านกฎหมาย** อังกฤษนำเอากฎหมายแบบอังกฤษมาใช้ในอินเดียทำให้อินเดียมีความสงบเรียบร้อยมากยิ่งขึ้น มีระบบการศาลที่ทันสมัยยิ่งขึ้น การมีกฎหมายคุ้มครองบ้านเมืองนี้ ทำให้อังกฤษเป็นชาติที่มีการปกครองประเทศอาณานิคมที่เด่นที่สุดเมื่อเทียบกับฝรั่งเศส โปรตุเกส สเปน อิตาลี ฯลฯ และในการนี้อังกฤษได้แก้กฎหมายบางอย่าง เพื่อให้เหมาะสมกับประเทศอินเดีย เช่น ผู้ที่จะเป็นเจ้าของที่ดินตามกฎหมายได้ คือ "ชาวอินเดียทั้งหมด" ซึ่งต่างจากสมัยก่อนอังกฤษเข้ามาปกครอง ที่ดินทั้งหมดตกอยู่ในมือของพวอซามินทาร์ หรือนายทุนที่ดิน ส่วนชาวไร่ชาวนามีสิทธิเพียงเช่าที่ดินทำมาหากินเท่านั้น กล่าวโดยสรุป อังกฤษได้ปฏิรูปกฎหมาย โดยเน้นความยุติธรรมให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ นักกฎหมายอังกฤษกับนักกฎหมายอินเดีย ได้ร่วมมือกันวางรูปแบบกฎหมายใหม่ให้ เหมาะสมกับท้องถิ่นโดยผสมผสานลักษณะวิธีปฏิบัติแบบยุโรป และอินเดีย เข้าด้วยกันจนเป็นมรดกตกทอดมาถึงทุกวันนี้

2. **ด้านสาธารณูปโภค** อังกฤษได้สร้างชลประทานมากมายครอบคลุมพื้นที่ทั่วอินเดีย ได้สร้างทางรถยนต์เป็นร่างแห เชื่อมจากเมืองหนึ่งไปยังอีกเมืองหนึ่ง การประปา การไฟฟ้า มีทั่วทุกหนทุกแห่งที่มีหมู่บ้านและชุมชน ที่เห็นเป็นรูปธรรมมากที่สุด คือการสร้างทางรถไฟซึ่งส่วนใหญ่ก็สร้างสนองความต้องการทางด้านยุทธศาสตร์ และการขนถ่ายสินค้าของอังกฤษเอง ตัวเลขที่ปรากฏเป็นไมล์มีดังนี้

- ค.ศ. 1857 รถไฟมีทางยาวเพียง 200 ไมล์
- ค.ศ. 1869 เพิ่มขึ้นเป็น 4,000 ไมล์
- ค.ศ. 1900 เพิ่มขึ้นเป็น 25,000 ไมล์
- ค.ศ. 1905 เพิ่มขึ้นเป็น 33,000 ไมล์

3. **ด้านอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรม** อังกฤษได้พัฒนาให้แก่อินเดียในด้านอุตสาหกรรมมากมาย โรงงานต่าง ๆ เกิดขึ้นเป็นดอกเห็ด ตัวอย่างในเรื่องนี้คือ

- ค.ศ. 1880 อินเดียมีโรงงานทอผ้าฝ้าย 58 โรง
- ค.ศ. 1905 อินเดียมีโรงงานทอผ้าฝ้าย 232 โรง
- ค.ศ. 1880 อินเดียมีโรงงานทอกระสอบ 22 โรง
- ค.ศ. 1905 อินเดียมีโรงงานทอกระสอบ 44 โรง

อุตสาหกรรมอื่น ๆ ก็ได้รับการพัฒนามากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุตสาหกรรมเกี่ยวกับเหล็ก

ส่วนด้านพาณิชย์กรรมนั้น อังกฤษก็พัฒนาให้มากมาย เช่น เคียวกั้น และได้เจริญขึ้น
อย่างรวดเร็ว ทั้งตัวเลขการนำเข้าและส่งออกดังนี้

- ค.ศ. 1834	อินเดียนำสินค้าเข้า	4.5 ล้านปอนด์
	และส่งออกสินค้าออก	8 ล้านปอนด์
- ค.ศ. 1870	อินเดียนำสินค้าเข้า	33.5 ล้านปอนด์
	และส่งออกสินค้าออก	53 ล้านปอนด์
- ค.ศ. 1905	อินเดียนำสินค้าเข้า	70 ล้านปอนด์
	และส่งออกสินค้าออก	100 ล้านปอนด์

ตัวอย่างที่เห็นนั้นบ่งชี้ว่าอังกฤษเป็นผู้ฝึกวิธีการค้าขายให้แก่อินเดียในช่วงที่อินเดียเป็นอาณานิคม และหลังจากรับเอกราช อินเดียก็ได้พัฒนาการค้าของตนเองให้ดีขึ้นตามลำดับ จนอาจกล่าวได้ว่า อินเดียเป็นประเทศที่นำเข้าสินค้าต่าง ๆ น้อยกว่าการส่งออกสินค้าต่าง ๆ ออกไปขายต่างประเทศ และเป็นผู้ได้เปรียบดุลย์การค้าประเทศอื่น ๆ เสมอมา

4. **ด้านสังคม** อังกฤษได้ปฏิรูปสังคมให้แก่อินเดียมากมาย สิ่งที่ได้ยกเลิกไปแล้ว ได้แก่ ประเพณีพิธีกรรมที่เหลวไหลต่าง ๆ เช่น ประเพณีสุตตี ซึ่งหญิงม่ายอินเดียต้องกระโดดเข้ากองไฟตายตามสามี ประเพณีจับคนฆ่าบูชาเจ้าแม่กาลี ประเพณีฆ่าทารกเพศหญิง ซึ่งประเพณีอินเดียถือว่าเพศหญิงเป็นเพศกาลกิณี ก่อให้เกิดวิบัติแก่ครอบครัว ฯลฯ ในประเพณีต่าง ๆ ดังกล่าวมา อังกฤษประกาศว่า "เป็นการผิดกฎหมาย" ที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งคือ อังกฤษออกกฎหมายให้สิทธิเสรีภาพแก่สตรีเทียมเท่าบุรุษ และให้สิทธิเสรีภาพแก่ชนชั้นต่ำเท่าเทียมกับชนชั้นสูง แต่ในทางปฏิบัติยังไม่บรรลุเป้าหมาย เพราะโครงสร้างทางสังคมแบบวรรณะยังมีอิทธิพลในอินเดียตลอดมาแม้แต่ในปัจจุบัน

5. **ด้านการศึกษา** อังกฤษได้ปฏิรูปการศึกษาให้แก่อินเดียเป็นอย่างดี โดยจัดการศึกษาให้แก่อินเดียตั้งแต่ประถมศึกษา ถึงอุดมศึกษา ซึ่งมีการเรียน การสอน การสอบเป็นแบบอังกฤษ โดยอังกฤษมีเป้าหมายดังนี้

- 5.1 เพื่อเป็นการฝึกให้อินเดียนเคียมมีโลกทัศน์ที่กว้าง และมีทัศนคติแบบอังกฤษ
- 5.2 เพื่อเป็นสื่อในการติดต่อกับชาวอินเดียนเคียม เพราะอินเดียนเคียมมีภาษามากมายอันเป็นการยุ่งยากในการปกครอง ซึ่งถ้าหากชาวอินเดียนเคียมมีการศึกษาแบบอังกฤษมาก ๆ ก็จะเป็นการส่งเสริมการปกครองของอังกฤษในอินเดียนเคียม
- 5.3 เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้แก่อินเดียนเคียมสามารถพัฒนาตนเองได้ เมื่ออังกฤษถอนตัวออกไป

ในด้านการศึกษานี้ อังกฤษให้มองการณ์ไกล ซึ่งก็เป็นจริง เมื่ออังกฤษให้เอกราชแก่อินเดียนเคียมแล้ว อินเดียนเคียมสามารถพึ่งตนเองได้ในด้านนี้ นับว่าเป็นอิทธิพลของอังกฤษอีกด้านหนึ่งที่ยังคงเห็นเป็นรูปธรรมตราบเท่าทุกวันนี้

6. **ด้านการปกครอง** ในบรรดาอิทธิพลของอังกฤษในอินเดียนเคียมเท่าที่เห็นเป็นรูปธรรมมากที่สุด ได้แก่ด้านการปกครอง เพราะอังกฤษได้ส่งเสริมการปกครองในอินเดียนเคียมโดยแบ่งออกเป็นรัฐบาลกลาง รัฐบาลแคว้นต่าง ๆ อำเภอและตำบล และหมู่บ้าน ตามพระราชบัญญัติการให้เอกราชแก่อินเดียนเคียมปี 1947 อังกฤษตราเป็นข้อบังคับไว้ว่า "ทั้งอินเดียนเคียมและปากีสถาน ปกครองประเทศด้วยระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา" ซึ่งรูปแบบการปกครองของอินเดียนเคียมในปัจจุบันนี้มีส่วนคล้ายคลึงกับประเทศอังกฤษมากที่สุด นับว่าอินเดียนเคียมได้รับมรดกด้านนี้จากประเทศแม่คืออังกฤษ ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1949 เป็นต้นมา นั่นคืออินเดียนเคียมมีรัฐธรรมนูญ รัฐสภามีรัฐบาลมาจากการเลือกตั้ง และเปลี่ยนรัฐบาลด้วยวิธีการทางรัฐสภาเท่านั้น นับว่าเป็นประเทศที่ใหญ่ที่สุดในโลกที่ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา

ในฐานะที่เป็นประเทศประชาธิปไตยที่ใหญ่ที่สุดในโลก อินเดียนเคียมมีเหตุผลสมควรที่จะภาคภูมิใจในรัฐธรรมนูญของอินเดียนเคียม ซึ่งได้นำมาใช้ตั้งแต่วันที่ 26 พฤศจิกายน ค.ศ. 1949 รัฐธรรมนูญฉบับนี้มุ่งมั่นที่จะให้ความยุติธรรม เสรีภาพ และความเสมอภาคแก่พลเมืองโดยถ้วนหน้า หลังหลักค้ำและความยึดหยุ่นของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ทำให้สะดวกที่จะดำเนินการเปลี่ยนแปลงที่จำเป็นทางด้านสังคมและเศรษฐกิจภายในกรอบของประชาธิปไตย โดยประสานสอดคล้องกับมรดกอันเก่าแก่ของประเทศชาติด้วย

มนุษย์โลกทุก 6 คน จะเป็นคนอินเดีย เสียหนึ่งคน ประชากรประมาณ 820 ล้าน อาศัยอยู่ในประเทศซึ่งมี เนื้อที่ ี่ว่าหนึ่งล้านสองแสนห้าหมื่นตารางไมล์ ทอดหัวเหี้ยมคยาวเป็น ระยะทาง 2,000 ไมล์ จากที่ราบสูงอันทาวเยิน บริ เวศตอนเหนือของเทือกเขาหิมาลัยมา จรด่านน้ำอันอบอุ่นของมหาสมุทรอินเดีย ซึ่งล้อมรอบกันยาคุมารี (Kanya Kumari) หรือ แหลมโคโมริน (Cape Comorin) ทางตอนใต้ของประเทศ

น้อยคนนักจะตระหนักถึงความยุ่งยากนานัปการในการที่จะจัดคำนวณการเลือกตั้ง ทั่วประเทศในดินแดนซึ่งกว้างใหญ่ไพศาล มีลักษณะหลายหลาก มีประชากรสี่ส่วนห้าอยู่ในหมู่ ่บ้านกว่าครึ่งล้านหมู่บ้าน และหมู่บ้านมากมายในจำนวนนี้อยู่ห่างไกล และไม่มีทางเข้าไปถึง ครอบงำยิ่งที่จะยกย่องระบบการเมืองของอินเดีย ที่สามารถทำให้ชนบทอินเดียให้ทำหน้าที่ ตามที่พึงกระทำในกระบวนการเลือกตั้ง โดยมีความสำนึกทางการเมือง และความพร้อมทาง ปัญญาอย่างน่าชมเชย ทั้ง ๆ ที่มีอุปสรรคในเรื่องระยะทาง ความขาดแคลนอุปกรณ์การสื่อสาร และการคมนาคม

ศรัทธาของประชาชนที่มีต่อระบบประชาธิปไตยนั้น เห็นได้จากการที่มีผู้มาใช้สิทธิ เป็นจำนวนมากในการเลือกตั้งที่ขึ้นหลายครั้งติดต่อกันมา ผู้มาใช้สิทธิออกเสียง 80 ล้านคน ซึ่งคิดเป็น 46% ของจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงทั้งหมด ได้มาลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในการ เลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกใน ค.ศ. 1952 ส่วนในการเลือกตั้งทั่วไปครั้งล่าสุดเมื่อเดือนธันวาคม ค.ศ. 1984 มีผู้มาใช้สิทธิลงคะแนนจำนวน 202.5 ล้านคน คิดเป็น 55.6% ของจำนวนผู้มี สิทธิเลือกตั้งทั้งหมด

พรรคคองเกรส ซึ่งมีนายราชีฟ คานธี เป็นหัวหน้าพรรค ให้อำนาจเมื่อรับชัย ชนะอย่างท่วมท้นโดยให้ที่นั่ง 401 ที่นั่ง จากจำนวน 544 ที่นั่ง

ความเป็นอิสระหลุดพ้นจากการปกครองแบบอาณานิคมและการมี การเลือกตั้งอย่าง เสรีอันเป็นองค์ประกอบของกระบวนการทางการเมืองนั้นนับได้ว่าเป็นการ เริ่มศักราชใหม่ใน อินเดีย ในขณะที่เดียวกับบรรดาผู้นำของอินเดียต่างก็ตระหนักดีว่าเพื่อที่จะให้ เสรีภาพมีความ หมายต่อประชาชน พันธกิจที่จะปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้นเป็นเรื่องจำเป็น

ยาวหรัลาล เนห์รู จึงได้ตั้งข้อสังเกตไว้ว่า

"เราพูดถึงเสรีภาพ แต่เสรีภาพทางการเมืองในปัจจุบันนี้ไม่พาเราไปที่ใดไกลเท่าใดนัก นอกเสียจากว่าจะมีเสรีภาพทางเศรษฐกิจ ที่จริงนั้นไม่มีคอกที่เรียกว่าเสรีภาพสำหรับคนซึ่งกำลังจะอดตาย หรือสำหรับประเทศซึ่งยากจน พวกเขาจนไม่ว่าจะเป็นประเทศหรือแต่ละบุคคลแทบจะไม่มีสิทธิ์มีส่วนในโลกนี้" เมื่อได้ตระหนักในความจริงข้อนี้ รัฐบาลจึงได้มีความพยายามอย่างต่อเนื่องที่จะเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรและทางอุตสาหกรรมในขณะเดียวกันก็พยายามที่จะนำผลประโยชน์ที่เกิดจากความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ การศึกษา และสวัสดิการด้านสุขภาพที่ดีขึ้นมาให้แก่ประชาชนของประเทศอินเดีย

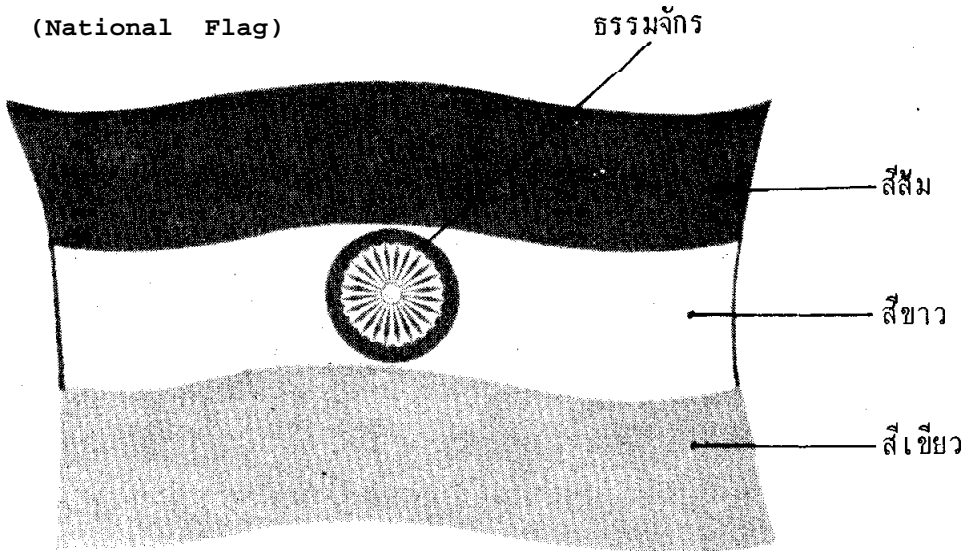
ในช่วงเวลาสี่ทศวรรษนับตั้งแต่เราได้ ติดตามตามแผนความเจริญทางเศรษฐกิจที่ได้วางไว้ ไม่เพียงแต่เราจะมี ความเปลี่ยนแปลงทั้งชนิดที่ปรับปรุงโครงสร้าง และชนิดที่เรียกว่าปฏิวัติในด้านเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ในแง่ของการที่คนทั่ว ๆ ไปมีอายุยืนยาวขึ้น และมีความหวังที่จะมีอนาคตที่ดีขึ้นนั้นก็มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด

ประเทศอินเดียได้ก้าวหน้าไปมากคือในด้าน การเกษตร ได้บรรลุถึงขั้นที่มีผลผลิตเพียงพอที่จะเลี้ยงตนเองได้ และในด้านอุตสาหกรรมก็ถึงขั้นที่พึ่งตัวเองได้เช่นกัน ผลผลิตธัญญาหารรวมทั้งหมดได้ 151.5 ล้านตันใน ค.ศ. 1986-87 เทียบกับที่ผลิตได้เกือบจะไม่ถึง 55 ล้านตันใน ค.ศ. 1950-51 ผลผลิตธัญญาหารใน ค.ศ. 1984-85 นั้นได้ถึง 157.60 ล้านตันให้มากกว่าผลผลิตในปีก่อน ๆ อินเดียในปัจจุบันนี้ไม่เพียงแต่จะพึ่งตัวเองได้ในเรื่องธัญญาหารแต่ยังเป็นประเทศผู้ส่งออกอีกด้วย ความสำเร็จในด้านการผลิตทางการเกษตรนี้ส่วนใหญ่เป็นผลจากแผนต่าง ๆ ทาง การเกษตร ซึ่งล้วนแต่เป็นแผนที่ดีมีหลักการ ซึ่งได้ เริ่มนำมาใช้ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา นี้ รากฐานทางด้าน การเกษตรในปัจจุบันนี้ได้รับการเสริมสร้างให้แข็งแกร่งแน่นอนจนปริมาณธัญญาหารสำรองที่ใส่สะสมไว้ตั้งแต่ปี 1975 นั้นสามารถช่วยแก้ปัญหาขาดแคลนเมื่อถึงคราวที่ประเทศต้องเผชิญกับภาวะขาดแคลนอันเนื่องมาจากความผันผวนของธรรมชาติได้สำเร็จมาหลายครั้ง ในขณะที่เมื่อไม่กี่ปีมานี้เองความสำเร็จ เช่นนี้ยังเป็น เรื่องที่เห็นกันว่าไม่มีทางเป็นไปได้

การดำเนินการทางด้านอุตสาหกรรมก็ได้รับความสำเร็จไม่น้อยไปกว่าทางด้านเกษตรกรรม การที่เนเธอร์แลนด์เห็นภาพอินเดียเปลี่ยนแปลงเป็นประเทศอุตสาหกรรมที่ทันสมัย เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้อินเดียคึกคักเป็นหนึ่งในสิบของประเทศอุตสาหกรรมชั้นนำของโลกอยู่ในปัจจุบันนี้ อินเดียไม่เพียงแต่ผลิตให้เพียงพอสำหรับประเทศอินเดียเอง แต่ได้เริ่มส่งออกผลิตผลอุตสาหกรรมของตนแล้วหลายอย่าง ตั้งแต่ตู้เย็น เครื่องรับโทรทัศน์ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และสเตอริโอ ไปจนถึงรถสกูตเตอร์ รถจักรยาน และเครื่องมือทางการเกษตร

ประเทศที่กำลังพัฒนาส่วนมากเผชิญกับความยุ่งยากในอันที่จะประสานความจำเป็นในการปรับปรุงประเทศให้ทันสมัย ให้เข้ากันได้กับการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม และศาสนา ประสพการณ์ของเราได้แสดงให้เห็นว่าการยึดถือโดยทำตามพันธะที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยนั้นสามารถที่จะไกล่เกลี่ยแก้ปัญหาคความกดดันต่าง ๆ ทางด้านสังคมที่ย่อมต้องมีอยู่ตามธรรมชาติในระหว่างการเติบโตทางเศรษฐกิจ และในการพัฒนาประเทศที่มีอารยธรรมเก่าแก่สืบทอดมาแต่โบราณให้เป็นประเทศอุตสาหกรรม

ในเวทีการเมืองโลก อินเดียมีบทบาทมากมายโดยเฉพาะอย่างยิ่ง อินเดียเป็นประเทศระดับนำในกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด ซึ่งมีสมาชิกถึง 101 ประเทศ เช่นเดียวกันในภูมิภาคเอเชียใต้หรืออนุทวีปอินเดีย อินเดียก็ได้ชื่อว่าเป็นประเทศที่ใหญ่ที่สุดระดับหัวขบวน ซึ่งสามารถกำหนดนโยบายต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแนวทางของตนเองได้มากที่สุด ล่าสุดก็ได้มีการประชุมเพื่อก่อตั้งสมาคมประเทศในกลุ่มเอเชียใต้ขึ้นมา ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับสมาคมอาเซียน สมาคมนี้มีชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า South Asian Regional Cooperation มีอักษรย่อว่า CARC อันประกอบไปด้วยประเทศอินเดีย ปากีสถาน บังกลาเทศ ศรีลังกา เนปาล ภูฏาน และมัลดีฟ บพทต่าง ๆ ของอินเดียในเวทีการเมืองโลก เป็นสิ่งที่เราต้องจับตาคู่ต่อไป

ธงชาติของอินเดียออกแบบให้เป็นสัญลักษณ์แห่งเสรีภาพ ท่านนายกรัฐมนตรีเนห์รู ผู้ล่วงลับไปแล้ว เรียกธงนี้ว่า "ไม่เป็นเพียงแต่ธงแห่งเสรีภาพเราเท่านั้น แต่เป็นสัญลักษณ์แห่งเสรีภาพสำหรับคนอื่น ๆ ในโลกด้วย.....ไม่ว่าธงนี้จะไป ณ ที่ใด ธงนี้จะนำสาส์นอันหนึ่งไป..... สาส์นที่ว่าอินเดียต้องการที่จะเป็นมิตรกับทุกประเทศในโลก"

ธงชาติอินเดีย เป็นธงไตรรงค์แนวนอน สีส้ม เข้มอยู่บนสุด สีขาวอยู่ตรงกลาง และสีเขียว เข้มอยู่ล่างสุด ทั้งสามสีนี้มีขนาดเท่ากัน สัดส่วนกว้างยาวของธงคือสองต่อสาม ตรงกลางแถบสีขาว มีรูปวงล้อสีน้ำเงิน หมายถึงจักร (วงล้อหมุน) แบบของจักรนี้เป็นแบบเดียวกับวงล้อที่ปรากฏอยู่ที่แท่นกลมของสิ่งโตแห่งสารนาถ เส้นผ่าศูนย์กลางของจักรนี้ประมาณขนาดความกว้างของแถบสีขาว และจักรนี้มีซี่ล้อ 24 ซี่

สีส้ม เข้ม เป็นสัญลักษณ์แทนความกล้าหาญ ความเสียสละ และจิตที่สละละวาง สีขาวแทนความบริสุทธิ์และความจริง สีเขียวแทนความเชื่อมั่นศรัทธาและความอุดมสมบูรณ์ ซึ่งเป็นที่พึงของทุกชีวิต จักรอโศกตรงกลาง แถบขาวคือวงล้อของกฎแห่งธรรม (คุณงามความดี) หรือธรรมจักร ดังเช่นที่ Dr. S.Radhakrishnan อธิการบดีแห่งอินเดียกล่าวไว้ว่า "ความจริงหรือสัตยา (Satya) ธรรมหรือคุณงามความดีควรจะเป็นหลักควบคุมทุกผู้ทุกนามที่ทำงานให้ร่วมธงนี้..... วงล้อนี้หมายถึงการเคลื่อนไหว อินเดียไม่ควรจะต่อต้านความเปลี่ยนแปลงอีกต่อไป อินเดียต้องเคลื่อนไหวและก้าวไปข้างหน้า วงล้อนี้เป็นสัญลักษณ์แทนพลังผลักดันของการเปลี่ยนแปลงอย่างสันติ....."

เพลงชาติอินเดีย (National Anthem)

เพลงชาติอินเดียที่ร้องอยู่ทุกวันนี้แต่งโดยเซอร์ ระพินทรนาถ กวีเอกราชวัลโนเบล ชาวอินเดีย สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญมีมติให้เป็นเพลงชาติ เมื่อวันที่ 24 มกราคม ค.ศ. 1950 ก่อนหน้านั้นเพลงนี้เคยใช้ร้องมาก่อนตั้งแต่การประชุมครั้งแรกของสมาชิกพรรคองเกรสแห่งชาติ อินเดีย ในวันที่ 27 ธันวาคม ค.ศ. 1911 และร้องเรื่อยมาจนกลายเป็นเพลงชาติดังกล่าว เพลงนี้มี 5 บท 1 สร้อย ความยาว 52 นาที

ภาษาฮินดี

Jana-gana-mana-adhinayaku, jaya he
Bharata-bhagya-vidhata.
Punjab-Sindhu-Gujarata-Maratha-
D ravidha-Utkala-Banga
Vindhya-Himachala-Yamuna-Ganga
uchala-jaladhi-taranga
Tava Subha name jage,
tava subha asisa mage,
gahe tava jaya-gatha,
Jana-gana-mangala-dayaka, jaya he
bharata-bhagya-vidhata
Jaya he, jaya he, jaya he,
jaya jaya jaya jaya he.

ภาษาอังกฤษ

Thou art the ruler of the minds of all people, Dispenser of India's
destiny. Thy name rouses the hearts of Punjab, Sind, Gujarat and
Maratha,
Of D ravidha and Orissa and Bengal;
It echoes in the hills of Vindhya and Himalayas, mingles in the
Music of Jamuna and Ganges and is chanted by the waves
of the Indian Sea..

They pray for thy blessings and sing thy praise, The Saving of
all people waits in **thy** hand, Thou dispenser of India's destiny.
Victory, victory, victory to thee.

*ท่านเป็นผู้ครองใจวงชน

ผู้ประสิทธิ์ประสาทโชคชะตาของอินเดีย

ชื่อของท่าน รั้าใจชาวปัญจาบ กุชรัต มธระธา ทราวท โอริสสา และเบงกอล

ก้องอยู่ใน เนิน ชาววินธัยและทิมาลัย

ผสานเป็น เสียงดนตรีกับแม่น้ำคงคา ยมนา

กระแสน้ำแห่งมหาสมุทรอินเดียก็ไหลลงเพลงนี้

สรรพสิ่งทั้งมวลขับรำสาคูของท่าน

สรรพสวัสดิ์มีชัยของปวงชนอยู่ในอุ้งหัตถ์ท่าน

ท่านผู้ประสิทธิ์ประสาทโชคชะตาของอินเดีย

ชยะ ชยะ ชยะ จงมีแต่ท่านเทอดู"

เพลงประจำชาติอินเดีย (National Song)

มีอีกเพลงหนึ่งที่ชาวอินเดียนิยมร้องไม่แพ้เพลงชาติ คือเพลง Vande Mataram แต่งโดย บันกิม จันทรา ชัตเตอร์จี (Bankim Chandra Chatterjee) เพลงนี้ร้องได้ในหลาย ๆ โอกาส มีความสำคัญเท่า ๆ กับเพลงชาติ เพราะเป็นเพลงปลุกใจคล้ายกับเพลงสรรเสริญพระบารมีของไทย ใช้ร้องครั้งแรกในการประชุมkongเกรสแห่งชาติอินเดียใน ค.ศ. 1896 และเพลงนี้เป็นเพลงประวัติศาสตร์ที่ชาวมุสลิมใช้เป็นข้ออ้างสำคัญอีกประการหนึ่งในการแบ่งแยกประเทศเป็นอินเดียและปากีสถาน

ภาษาฮินดี

Vande Mataram!

Sujalam, suphalam, malayaja-shitalam,

Shasyashyamalam, Mataram!

Shubhrajyotsna, pulakitayaminim

Phullakusumita-drumadala-shobhinim,

Suhasinim sumadhura-bhashinim,

Sukhadam, varadam, Mataram!

* ท่านหมายถึงประเทศอินเดีย

ภาษาอังกฤษ

I bow to thee, Mother,
richly-watered, richly-fruited,
cool with the winds of the south,
dark with the crop of the harvests,
the Mother!
Her nights rejoicing in the glory of the moonlight,
her lands clothed beautifully with her trees in flowering
bloom,
sweet of laughter, sweet of speech,
the Mother, giver of boons, giver of bliss!

ภาษาไทย*

ข้าน้อยขอคำนับแด่ท่าน, พระแม่เจ้า
ความเย็นของสายน้ำและพืชผล
ด้วยสายลมจากทางใต้
ที่คราคร่ำมีครีมน้ำไปด้วยพืชผล
พระแม่เจ้า!
ค่าถิ่นของเธอเริ่งร่าในแสงจันทร์
ดินแดนของเธอถูกปกคลุมอย่างสวยงามด้วยต้นไม้ที่กำลังผลิดอกบาน
เสียงหัวเราะอันแสนหวาน คำพูดที่แสนไพเราะ
พระแม่เจ้า! ผู้ให้ความสนุกสนานและความสำราญใจ

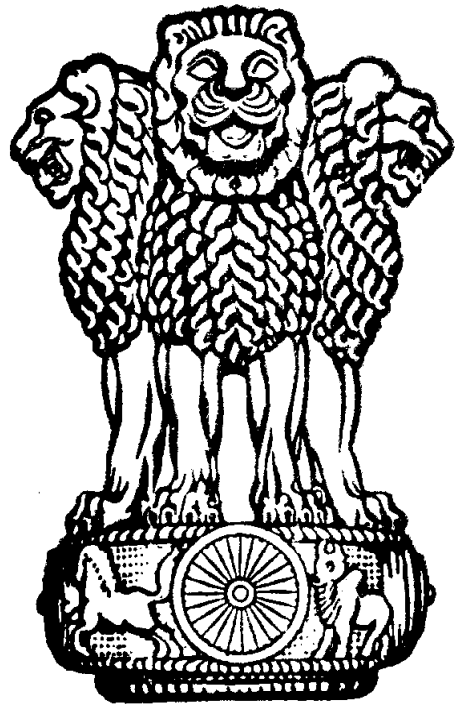
* แปลโดยผู้ช่วยศาสตราจารย์เอมอร ดิษฐ์ปัญญา ภาควิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพฯ

เครื่องหมายประจำชาติ (National Emblem)

เครื่องหมายประจำชาติของอินเดีย คัดแปลงมาจากเสาสิงโตที่สารนาถ (Sarnath) ใกล้พาราณสีในอุตรประเทศ เสาศิลาจารึกนี้ จักรพรรดิอโศกมหาราชทรงตั้งขึ้นในศตวรรษที่สาม ก่อนคริสตกาล เพื่อเป็นเครื่องหมายแสดงบริเวณตำแหน่งที่พระพุทธเจ้าแสดงปฐมเทศนาอันกรอบด้วยทางแห่งความสงบ และความหลุดพ้นให้แพร่หลายไปทั่ว 4 ทิศแห่งจักรวาล ดังนั้น เครื่องหมายประจำชาติจึงเป็นสัญลักษณ์ของการยืนยันอย่างแน่นแฟ้นอีกครั้งหนึ่งว่าอินเดียสมัยปัจจุบันได้รับรองพันธกิจ เรื่องสันติภาพ และความปรารถนาดีต่อโลกที่มีมาแต่ครั้งโบราณ

สิงโตทั้ง 4 (ตัวหนึ่งถูกบังไม่อาจมองเห็นได้ในรูปนี้) ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของอำนาจ ความกล้าหาญ และความมั่นใจในสัจธรรมอันแน่นอนแห่งกลมแห่งกลมนี้ล้อมรอบด้วยสัตว์ขนาดย่อมอีก 4 ตัว สัตว์เหล่านี้เป็นผู้พิทักษ์ทิศทั้ง 4 คือ สิงโตพิทักษ์ทิศเหนือ ช้างพิทักษ์ทิศตะวันออก ม้าพิทักษ์ทิศใต้ และวัวตัวผู้พิทักษ์ทิศตะวันตก แท่นกลมนี้ตั้งอยู่บนดอกบัวบานดอกหนึ่ง ดอกบัวนี้เป็นสัญลักษณ์แทนแหล่งอันเป็นต้นกำเนิดแห่งชีวิต และแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ คำขวัญ "สัตยาเมวา ชยเต" (Satayameva Jayate) ที่จารึกไว้ใต้เครื่องหมายนี้ด้วยตัวอักษรเทวนาครี มีความหมายว่า "ความจริงคือชัยชนะ"

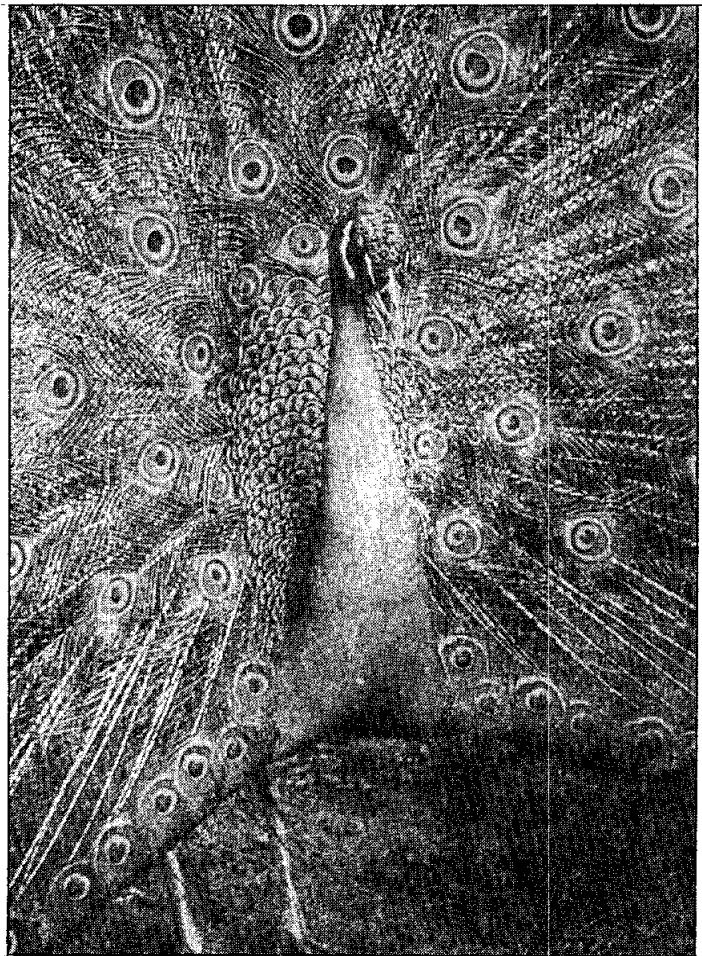
ปัจจุบันนี้ เครื่องหมายประจำชาตินี้เก็บไว้ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ สารนาถ เมืองพาราณสี รัฐอุตรประเทศ

सत्यमेव जयते

เครื่องหมายประจำชาติ

นกประจำชาติอินเดียน (National Bird)

นกยูงนกประจำชาติอินเดียน เป็นนกที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนาน เท่าที่ปรากฏในจารึกของพระเจ้าอโศกมหาราช นกยูงมีความสำคัญมากถึงกับพระองค์ตรัสให้อนุรักษ์ ห้ามล่า ประกอบอาหาร หรือเพื่อการอื่น แม้แต่ราชวงศ์ของพระองค์ก็ยังชื่อว่า "ราชวงศ์โมริยะ" แปลว่าราชวงศ์นกยูง ปัจจุบันรัฐบาลอินเดียนได้ออกกฎหมายห้ามล่า และให้ถือว่าเป็นนกประจำชาติ อินเดียนเป็นประเทศที่มีนกยูงมากที่สุดในโลก ซึ่งจะหาดูได้ทั่วไปไม่ว่าจะเป็นภูเขาเตี้ย ๆ ใจกลางนิเวศ หรือแม้แต่ห้องไร้ออกซิเจน

ภูมิศาสตร์

อินเดียหรือที่รู้จักกันดีในหมู่ชนชาวอินเดีย "ภารตะ" เป็นประเทศที่กว้างใหญ่ที่มีขนาดเท่ากับทวีปยุโรปไม่นับรวมสหภาพโซเวียต รูปลักษณะของอินเดียเป็นรูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว โดยมีฐานอยู่บนและส่วนหัวอยู่ล่าง มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 3,287,782 ตารางกิโลเมตร วัดจากเหนือจดใต้ยาว 3,200 กิโลเมตร จากตะวันออกไปถึงตะวันตกยาว 2,900 กิโลเมตร มีชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านยาวประมาณ 15,200 กิโลเมตร และมีชายฝั่งทะเลทั้งตะวันตกและตะวันออกยาวประมาณ 6,100 กิโลเมตร รัฐที่มีพื้นที่มากที่สุดของอินเดียคือรัฐมัธยประเทศ มีพื้นที่ประมาณ 442,841 ตารางกิโลเมตร มีขนาดเกือบเท่าประเทศไทยของเรา ซึ่งมีพื้นที่ประมาณ 500,000 ตารางกิโลเมตร¹

อาณาเขตของอินเดียอาจแยกกล่าวได้ดังนี้

ทิศเหนือ จดเนปาลและเทือกเขาหิมาลัย

ทิศใต้ เป็นคาบสมุทรอินเดียหรือที่เรียกอีกอย่างหนึ่งว่าคาบสมุทรเดคข่าน มีชายทะเลยาวเหยียดล้อมรอบทั้งตะวันตกและตะวันออก

ทิศตะวันตก จดปากีสถานและฝั่งทะเลอาหรับ

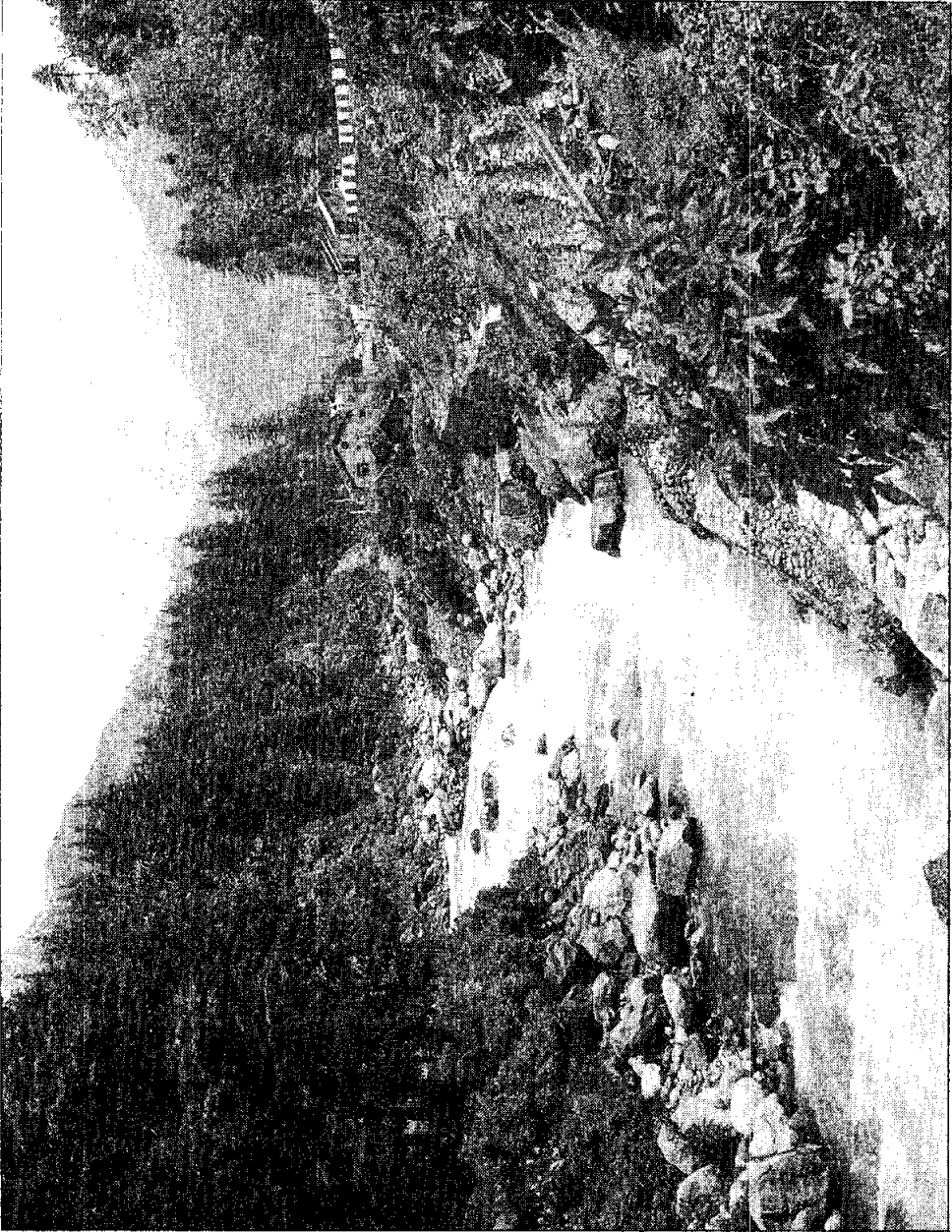
ทิศตะวันออก จดพม่า บังกลาเทศ และชายฝั่งทะเลตะวันออก มหาสมุทรอินเดีย

ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่ของอินเดีย ตามลักษณะภูมิประเทศอาจแบ่งออกเป็น 3 ภาคคือ เหนือ กลาง ใต้ ซึ่งมีรายละเอียดที่ควรทราบดังนี้

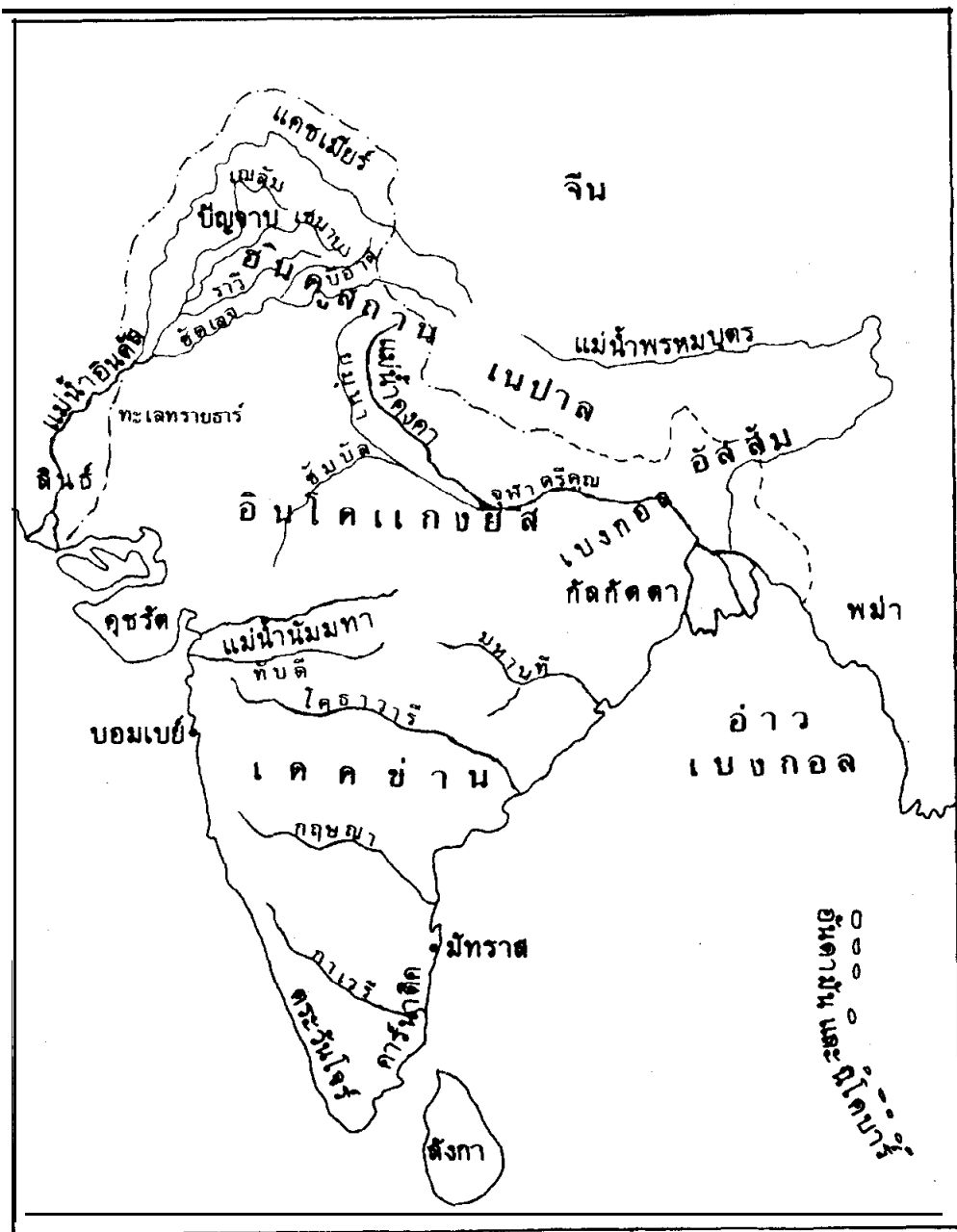
1. **ฮินดูสถาน (Hindustan)** ใต้แก่บริเวณที่เป็นอินเดียตอนบนทั้งหมด เป็นพื้นที่ที่เต็มไปด้วยเมฆหมอกและหิมะ โดยทั่วไปเป็นที่ราบสูงและภูเขา เรียกว่าที่ราบเชิงเขาหิมาลัย เทือกเขาที่สำคัญ ๆ คือเทือกเขาหิมาลัยทอดเป็นแนวยาวจากพม่า เนปาล และตอนบนของอินเดีย มียอดเขาสูงที่สุดคือเอเวอเรสต์ (Everest) สูง 8,848 เมตร รองลงมาคือ กูดวิน ออสเตน (Kodwin Austen or K2) สูง 8,611 เมตร และถัดมาคือยอดเขา

¹India 1982, Ministry of Information, India, 1982 pp.1-3

ภูเขาทิมาลัย

กันเชนจังกา (Kanchenjunga) สูง 8,598 เมตร เทือกเขาเหล่านี้เป็นต้นน้ำลำธารสายสำคัญ ๆ หลายสาย เช่น คงคา ยมนา พรหมบุตร ฯลฯ และผู้ที่สามารถขึ้นไปถึงยอดเขาเหล่านี้

แผนที่อินเดียแสดงลักษณะภูมิประเทศ

ได้ในวันที่ 29 พฤษภาคม 1953 คือ เทนซิง นอร์เกย์ (Tenzing Norgay) ชาวเนปาล และ เอดมันด์ ฮิลลารี (Edmund Hillary) ชาวนิวซีแลนด์²

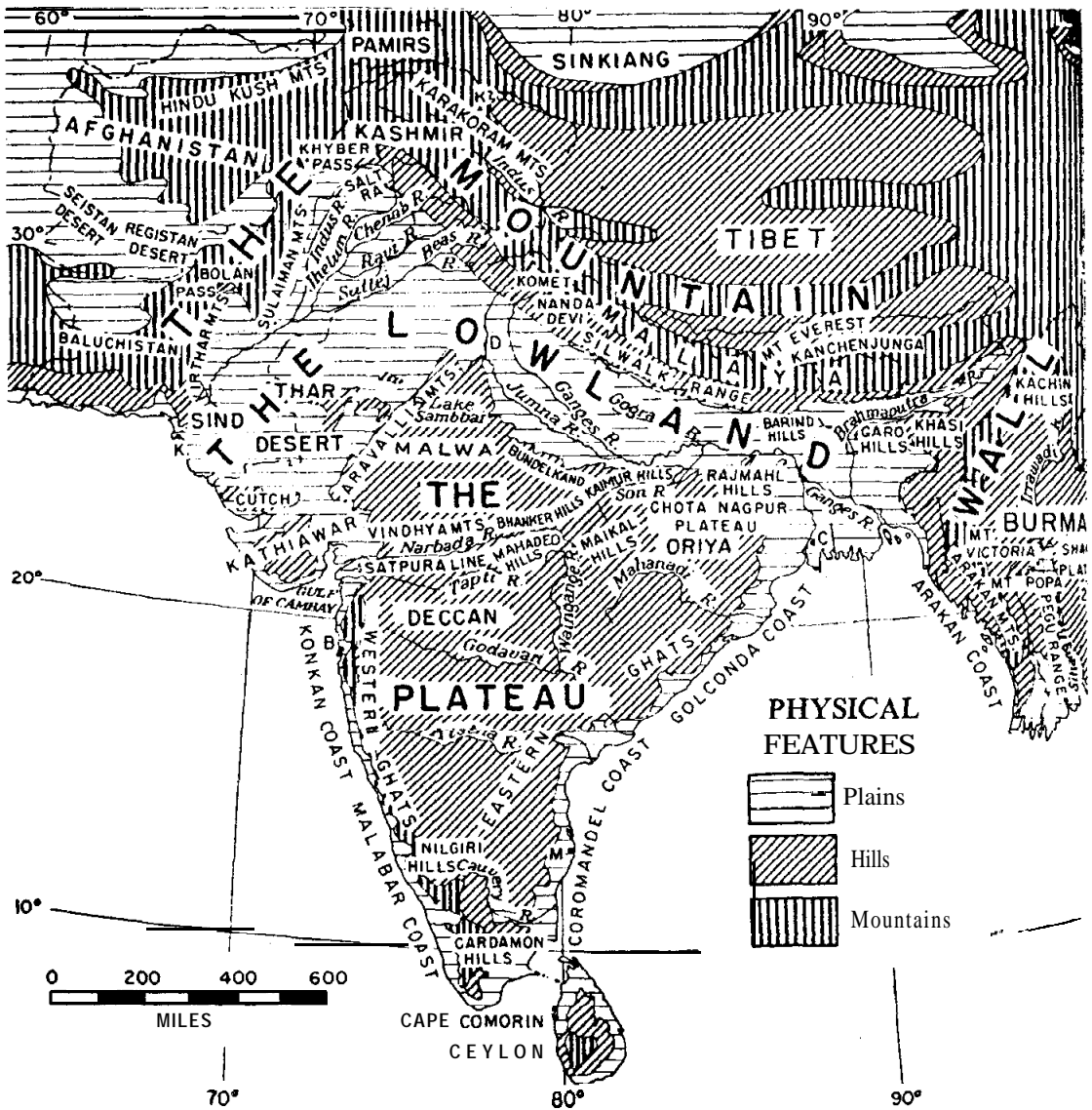
นอกจากส่วนที่เป็นภูเขาภาคเหนือแล้ว ยังมีส่วนที่เป็นที่ราบลุ่มเต็มไปด้วยแม่น้ำสายเล็ก ๆ คลอง บึง พื้นที่ซึ่งเหมาะแก่การปลูกข้าวสาลี พืช ผัก ผลไม้ต่าง ๆ ถัดจากนั้นลงมาเป็นที่ราบสูงตะวันตกเฉียงเหนือทอดเป็นแนวยาวลงมาถึงทะเลทรายธาร์ (Thar) ในรัฐราชสถาน

2. อินโด - แกงยีส์ (Indo - Ganges) เป็นที่ราบลุ่มภาคกลางทั้งหมด ถัดจากฮินคุสถานลงมา คือบริเวณที่เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำคงคา และแม่น้ำพรหมบุตร ซึ่งมีเนื้อที่ทั้งหมดมากกว่า 300,000 ตารางกิโลเมตร บริเวณดังกล่าวมีแม่น้ำสายสำคัญไหลมาบรรจบแม่น้ำคงคาจำนวนหลายสาย เป็นพื้นที่อุดมสมบูรณ์และเป็นแหล่งที่ริเริ่มและพัฒนาการทางอารยธรรมของพวกอารยัน ซึ่งต่อมาคนพวกนี้ได้แต่งงานกับคนพื้นเมืองอินเดีย เรียกว่า พวกอินโด-อารยัน และชนพวกนี้แหละได้สร้างสมอารยธรรมต่าง ๆ ในอินเดีย เช่น อารยธรรมทางศาสนา อันได้แก่ศาสนาพราหมณ์ ฮินดู เช่น พุทธ และสิกข์ ศาสนาเหล่านี้ล้วนกำเนิดจากลักษณะภูมิประเทศส่วนที่เป็นอินโด-แกงยีส์ทั้งสิ้น

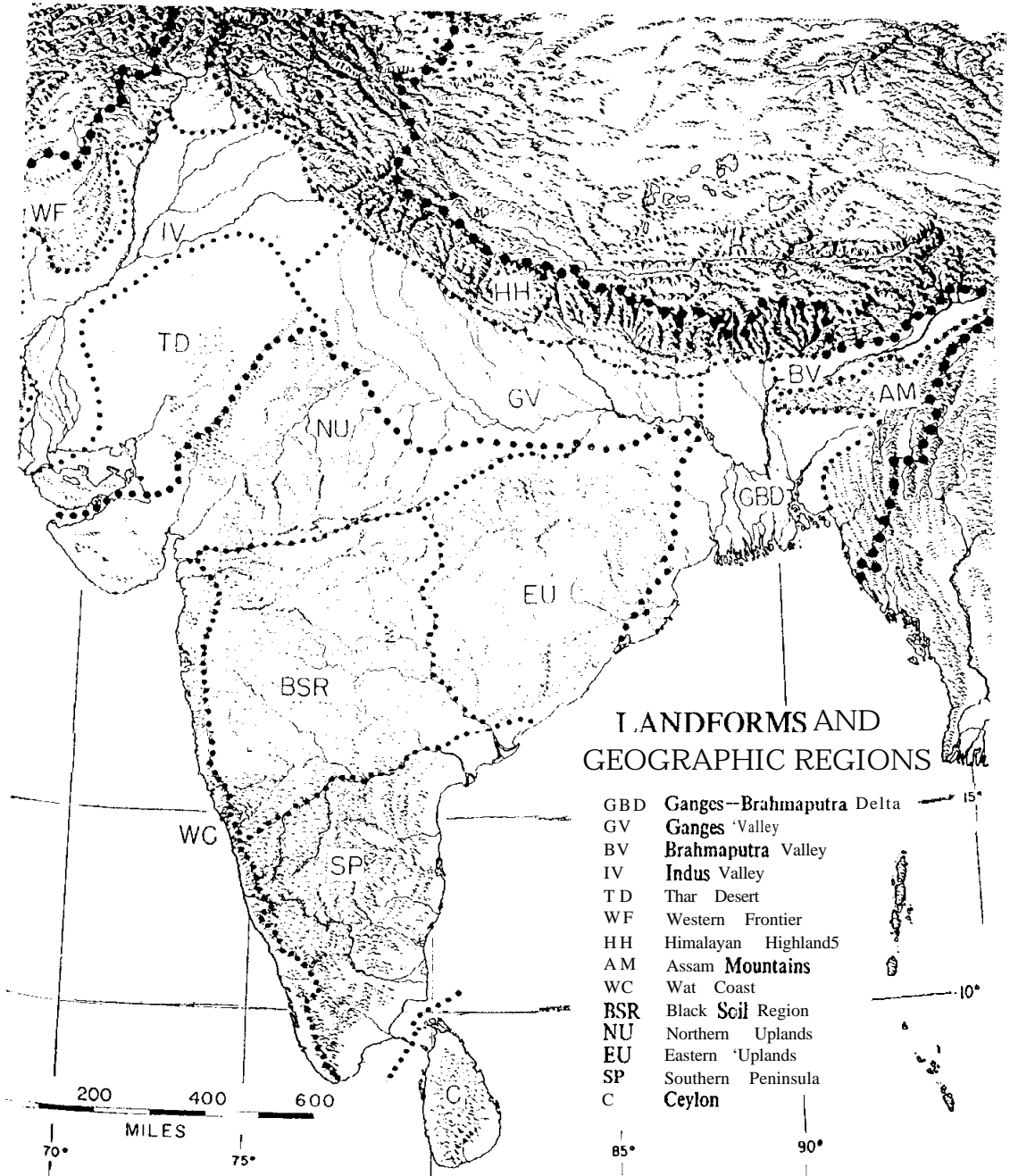
3. เดคข่าน (Deccan) คือส่วนที่เป็นคาบสมุทร เรียกว่าคาบสมุทรเดคข่าน หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าคาบสมุทรอินเดีย (Indian Peninsular) หรือส่วนที่เป็นภาคใต้ทั้งหมด ลักษณะของคาบสมุทรเป็นที่ราบสูง มีความลาดเอียงจากตะวันตกมาตะวันออก ทำให้เกิดแม่น้ำหลายสายไหลจากทิศตะวันตกออกสู่ทะเลด้านทิศตะวันออก เช่น แม่น้ำโคธาวารี กาวรี มหานที กฤษณา เป็นต้น พื้นที่ของคาบสมุทรโดยทั่วไปไม่ราบเรียบ มีเทือกเขาสำคัญ ๆ คือเทือกเขาฆาตตะวันตก (Western Ghats) สูงถึง 8,860 ฟุต อยู่ริมฝั่งทะเลอาหรับ และทางตะวันออกมีเทือกเขาฆาตตะวันออก (Eastern Ghats) อยู่ริมฝั่งทะเลโคโรแมนเดล ในอ่าวเบงกอล³

²Swarn Khandpur. Let us Know India Vol.I, IBH Publishing Company, Bombay, 1981, pp.8-9

³ทวี ทวีวาร, ประวัติศาสตร์เอเชียใต้ภายใต้การปกครองของอังกฤษ, (รุ่งศิลป์การพิมพ์, กรุงเทพฯ 2522) หน้า 1

แผนที่แสดงภูมิศาสตร์

I. LANDFORMS AND GEOGRAPHIC REGIONS

- GBD Ganges—Brahmaputra Delta
- GV Ganges Valley
- BV Brahmaputra Valley
- IV Indus Valley
- TD Thar Desert
- WF Western Frontier
- HH Himalayan Highlands
- AM Assam Mountains
- WC West Coast
- BSR Black Scii Region
- NU Northern Uplands
- EU Eastern Uplands
- SP Southern Peninsula
- C Ceylon

แผนที่อินเดีย แสดงภูมิประเทศ

นอกจากส่วนที่เป็นเทือกเขาแล้ว ยังมีส่วนที่เป็นที่ราบต่าง ๆ มากมาย เช่น ที่ราบสูงเดคข่าน (Deccan Plateau) ซึ่งมีภูมิประเทศเป็นแบบขั้นบันได จากตะวันตกบริเวณเทือกเขามาตะวันตกกลางทางตะวันออก ที่ราบสูงนิลคีรี-पालนี (Nilgeri-Palni Plateau) อยู่ถัดจากที่ราบสูงเดคข่านมาทางใต้ ที่ราบชายฝั่งทะเลตะวันตก และที่ราบชายฝั่งทะเลตะวันออก ซึ่งเป็นที่ราบดินคอนสามเหลี่ยมปากแม่น้ำ พื้นที่อุดมสมบูรณ์ มีประชากรอาศัยอยู่หนาแน่นได้แก่ บริเวณที่เป็นมัทราสทางตะวันออก และบอมเบย์ทางตะวันตก

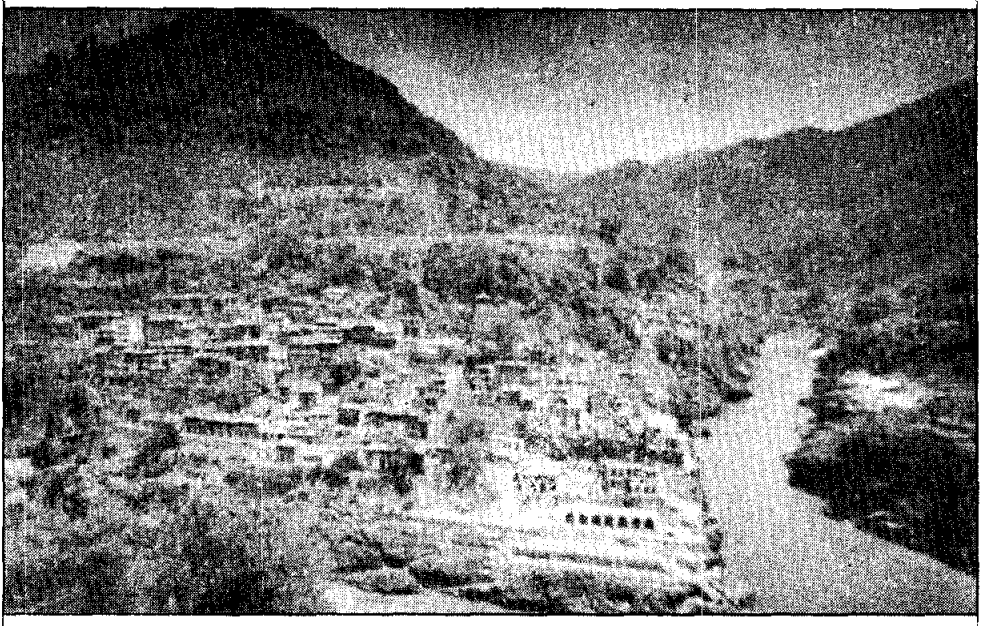
ที่กล่าวมาเป็นลักษณะภูมิประเทศของอินเดีย ส่วนที่เป็นแผ่นดินใหญ่ (Main Land) ส่วนที่เป็นหมู่เกาะมีอยู่ 3 หมู่เกาะ คือ

1. หมู่เกาะลักษทวีป (Lakshdeep) ในทะเลอาหรับทางตะวันตกเฉียงใต้ของแผ่นดินใหญ่ มี 14 เกาะ
2. หมู่เกาะอันดามัน (Andaman) ในทะเลอันดามัน ใต้อ่าวเบงกอล มี 204 เกาะ
3. หมู่เกาะนิโคบาร์ (Nicobar) อยู่ถัดหมู่เกาะอันดามันลงมาทางใต้ เยื้องภูเก็ท และพังงาของประเทศไทย มี 19 เกาะ

แม่น้ำ

อินเดียมีแม่น้ำมากมายหลายสาย แบ่งเป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ กลุ่มที่มีต้นน้ำเกิดจากภูเขาหิมาลัย (Himalayan Rivers) และกลุ่มที่มีต้นน้ำเกิดจากคาบสมุทรเดคข่าน (Deccan Rivers) ในกลุ่มแรกมีแม่น้ำสำคัญ ๆ หลายสาย คือ

1. แม่น้ำคงคา (Gangese) ยาว 1,540 ไมล์ มีต้นน้ำเกิดจากภูเขาหิมาลัยโดยมีแม่น้ำสำคัญ 2 สาย ไหลมารวมกันที่โคมุข (Gaumukh) เป็นแม่น้ำคงคา คือแม่น้ำภาคีร์ภูรี (Bhagirathi) ไหลมาจากภูเขาน้ำแข็งชื่อแกงโคตริ (Gangotri) และแม่น้ำอัลคันนทา (Alaknanda) ไหลมาจากภูเขาน้ำแข็งอัลคูปูรี (Alakpuri) แม่น้ำคงคามีแม่น้ำสายเล็ก ๆ หลายสิบสายไหลมาบรรจบบริเวณภาคกลางของอินเดีย กลายเป็นที่ราบลุ่ม เช่น แม่น้ำยมนา ไหลไปตกแม่น้ำคงคาที่เมืองอัลลาหะบาด (Allahabad) เรียกว่าจุฬาตรีคูณ, แม่น้ำกาสิ, แม่น้ำโสน, แม่น้ำซิมัล, แม่น้ำเบตวา แม่น้ำคันคัก ฯลฯ

ต้นน้ำคงคาไหลจากหิมาลัยตอนเหนือ

แม่น้ำคงคาไหลลงมาทางภาคใต้ แล้วไหลวนไปทางทิศตะวันออกตัดผ่านที่ราบทางเหนือ แล้วไหลลงสู่อ่าวเบงกอลที่เมืองกัลกัตตา บริเวณปากแม่น้ำคงคานี้มีลักษณะเป็นดินดอนสามเหลี่ยมมีขนาดกว้างใหญ่มาก พื้นที่อุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเกษตรกรรมอย่างยิ่ง ชาวอินเดียเรียกแม่น้ำคงคาบริเวณนี้ว่า "แม่น้ำฮุกลี"

2. **แม่น้ำสินธุ** (ปัจจุบันเรียกว่าอินดีส) มีต้นน้ำเกิดจากทิเบต ยาว 1,700 ไมล์ ไหลลงมาทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ผ่านบริเวณแค้วนสินธุในปากีสถาน แม่น้ำสายนี้มีแควเชื่อมต่อกับอีก 5 สายคือเจหลัม (Jhelum) เซนาบ (Chenab) ราวี (Ravi) บีอัส (Beas) และซัตเลจ (Sutlaj)

แม่น้ำเจหลัม และเซนาบ มีต้นกำเนิดจากแคชเมียร์ แม่น้ำราวีเกิดจากชายแดนของอินเดียและปากีสถาน ส่วนแม่น้ำบีอัสและซัตเลจ เกิดจากอินเดีย แม่น้ำสินธุและแควทั้ง 5 สายนี้ มีความสำคัญต่อระบบชลประทานเพื่อการเพาะปลูกของอินเดียและปากีสถานอย่างมาก การชลประทานซึ่งทำขึ้นในแม่น้ำราวีและซัตเลจได้รับการกระทบกระเทือนอย่างมากเมื่อมีการแบ่งประเทศปี 1947 กล่าวคือ ต้นน้ำนั้นอยู่ในอินเดียแต่ไหลมาเป็นประโยชน์ต่อปากีสถาน โดยสภาพ

ภูมิศาสตร์แล้ว ปากีสถานต้องการแม่น้ำทั้ง 6 สายนี้มากกว่าอินเดีย แต่อินเดียอยู่ในฐานะที่ควบคุมปริมาณน้ำได้ เพราะสภาพภูมิประเทศอยู่ทางต้นน้ำ

ค.ศ. 1960 ได้มีการตกลงกันระหว่างอินเดียกับปากีสถานว่า ให้อินเดียมีสิทธิที่จะใช้น้ำจากแม่น้ำราวี บีอัส และซัตเลจ เพื่อการเกษตรได้เต็มที่ และปากีสถานนอกจากแม่น้ำสินธุแล้ว ให้ใช้น้ำได้จากแม่น้ำเดล์ม และเชนาบได้เต็มที่เช่นกัน สิทธิดังกล่าวให้รวมถึงการสร้างเขื่อนกั้นน้ำได้ตามความจำเป็นอีกด้วย

3. แม่น้ำพรหมบุตร ยาว 1,600 ไมล์ ต้นน้ำเกิดจากทิเบตเช่นเดียวกับแม่น้ำสินธุ ไหลผ่านอินเดียทางภาคตะวันออกเฉียง และไหลใต้ระดับลงมาทางใต้ผ่านตอนเหนือของรัฐพิหารและบริเวณรัฐอัสสัม เรียกว่าแม่น้ำแดง เพราะว่าแม่น้ำพรหมบุตรนี้พัดพาเอาตะกอนสีแดงและบูยมาก่อให้เกิดที่ราบลุ่ม พื้นดินเหมาะแก่การเพาะปลูก และออกสู่ทะเลที่อ่าวเบงกอลในบริเวณที่เป็นบังคลาเทศปัจจุบัน

ส่วนในกลุ่มที่สองคือกลุ่มที่มีต้นน้ำเกิดจากคาบสมุทรเดคข่าน ส่วนใหญ่ไหลจากตะวันตกออกสู่ทะเลด้านตะวันออกเฉียง มีแม่น้ำสายสำคัญ ๆ หลายสาย คือ

1. แม่น้ำโคธาวารี (Godavari) ยาวประมาณ 1,200 กิโลเมตร เป็นแม่น้ำสายที่ยาวที่สุดในคาบสมุทรเดคข่าน มีพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มประมาณ 10% ของพื้นที่ที่ราบลุ่มในประเทศอินเดีย เป็นเสมือนเส้นเลือดใหญ่ของประชาชนที่อยู่อาศัยในคาบสมุทรเดคข่าน

2. แม่น้ำกาฤษณา (Krishna) ยาวเป็นที่สองรองจากโคธาวารี ไหลผ่านรัฐการณาटक และอันธราประเทศ

3. แม่น้ำมาหานดี (Mahanadi) อยู่ทางฝั่งทะเลตะวันออกเฉียงเป็นประโยชน์ต่อประชาชนที่อาศัยอยู่ในโอริสสา และอันธาระประเทศ

4. แม่น้ำกาเวรี (Kaveri) ไหลผ่านรัฐการณาटक และรัฐทมิฬนาฑู

5. แม่น้ำนาระบะคา (Narabada) ชาวไทยรู้จักในนาม "นัมมะทา" ไหลจากเทือกเขาวินชัยในมัธยประเทศออกสู่ฝั่งทะเลตะวันตกในรัฐคุชรัต

6. แม่น้ำทัปตี (Tapti) ไหลจากเทือกเขาวินชัยในรัฐมัธยประเทศออกสู่ทะเลด้านตะวันตกเช่นเดียวกับนาระบะคา

ลักษณะภูมิอากาศ

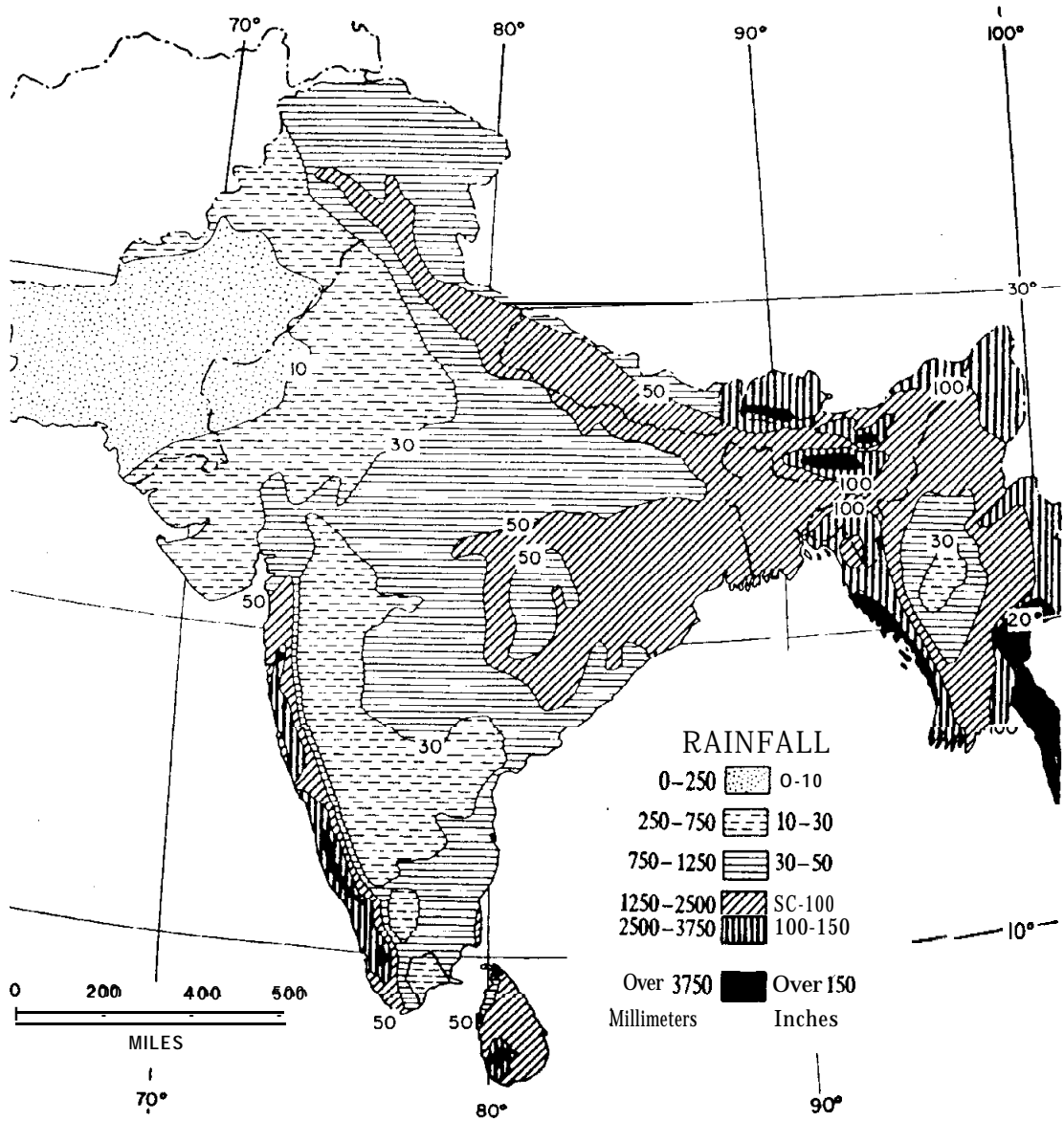
ประเทศอินเดียได้ชื่อว่าเป็นประเทศที่มีลักษณะภูมิอากาศแปรปรวนตลอดเวลา ถึงแม้ว่าอินเดียจะอยู่ภายใต้อิทธิพลมรสุมก็จริง แต่ก็มีลักษณะภูมิอากาศแตกต่างกันไปอย่างมาก ซึ่งมีตั้งแต่อากาศหนาวจัด ร้อนจัด และฝนตกชุก อาจแยกกล่าวได้เป็น 3 ฤดู คือ

1. **ฤดูหนาว** อากาศหนาวเนื่องจากอิทธิพลลมหนาวจากทางภาคเหนือ ลักษณะภูมิอากาศแบบนี้ได้แก่บริเวณภูมิอากาศแบบภูเขา ซึ่งได้แก่บริเวณตอนบนของประเทศ และบริเวณลักษณะภูมิประเทศที่เป็นที่ราบลุ่ม เช่น ที่ราบลุ่มแม่น้ำคงคา ที่ราบลุ่มแม่น้ำสินธุ และที่ราบลุ่มแม่น้ำพรหมบุตร กล่าวโดยทั่วไปคือ ฤดูหนาวอากาศหนาวจัด เริ่มจากเดือนพฤศจิกายนถึงราวกลางเดือนเมษายน

2. **ฤดูร้อน** อากาศร้อนจัด มีฝนตกเพียงเล็กน้อย และไม่แน่นอน ได้แก่บริเวณรัฐราชสถาน และบริเวณที่ราบสูงเดคข่าน เหตุที่อากาศแห้งแล้งและร้อนจัดเนื่องจากอิทธิพลของทะเลทรายธาร์ (Thar) ในรัฐราชสถาน และผลจากการตัดไม้ทำลายป่า ซึ่งป่าต่าง ๆ ในอินเดียถูกทำลายลงในสมัยอินเดียอยู่ภายใต้การปกครองของอังกฤษ ตามปกติฤดูร้อนจะตกอยู่ระหว่างกลางเดือนเมษายน ถึงต้นเดือนกรกฎาคม

3. **ฤดูฝน** เนื่องจากลักษณะภูมิอากาศบริเวณเดคข่านของอินเดีย ได้รับอิทธิพลจากมรสุมตะวันตกเฉียงใต้และมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งพัดผ่านอย่างรุนแรงและปัจจุบันหันคววนจากทะเลอาหรับ และจากอ่าวเบงกอล เริ่มจากปลายเดือนมิถุนายน หรือต้นเดือนกรกฎาคม จึงทำให้ฝนตกหนักในฤดูฝนเกือบทั่วประเทศ ก่อให้เกิดผลดีและผลเสียแก่ประเทศอย่างมาก ผลดีคือช่วยบรรเทาความร้อนและช่วยให้พืชพันธุ์ธัญญาหารต่าง ๆ เจริญงอกงาม ผลเสียคือก่อให้เกิดอุทกภัยบ่อย ๆ ทั่วอินเดีย ในบางปีประเทศได้รับความเสียหายอย่างมาก เช่น ชีวิต ทรัพย์สิน ไร่นา ของประชาชน

อนึ่ง บริเวณรัฐอัสสัมและรัฐใกล้เคียง มีฝนตกมากที่สุดในโลก เนื่องจากลักษณะภูมิอากาศเป็นแบบภูเขา มีป่าดงดิบมากมาย พื้นที่อุดมสมบูรณ์ เหมาะแก่การเกษตร เช่น ปศุศขา ข้าว ข้าวโพด ฯลฯ

แผนที่ แสดงปริมาณฝนตก

พลเมือง

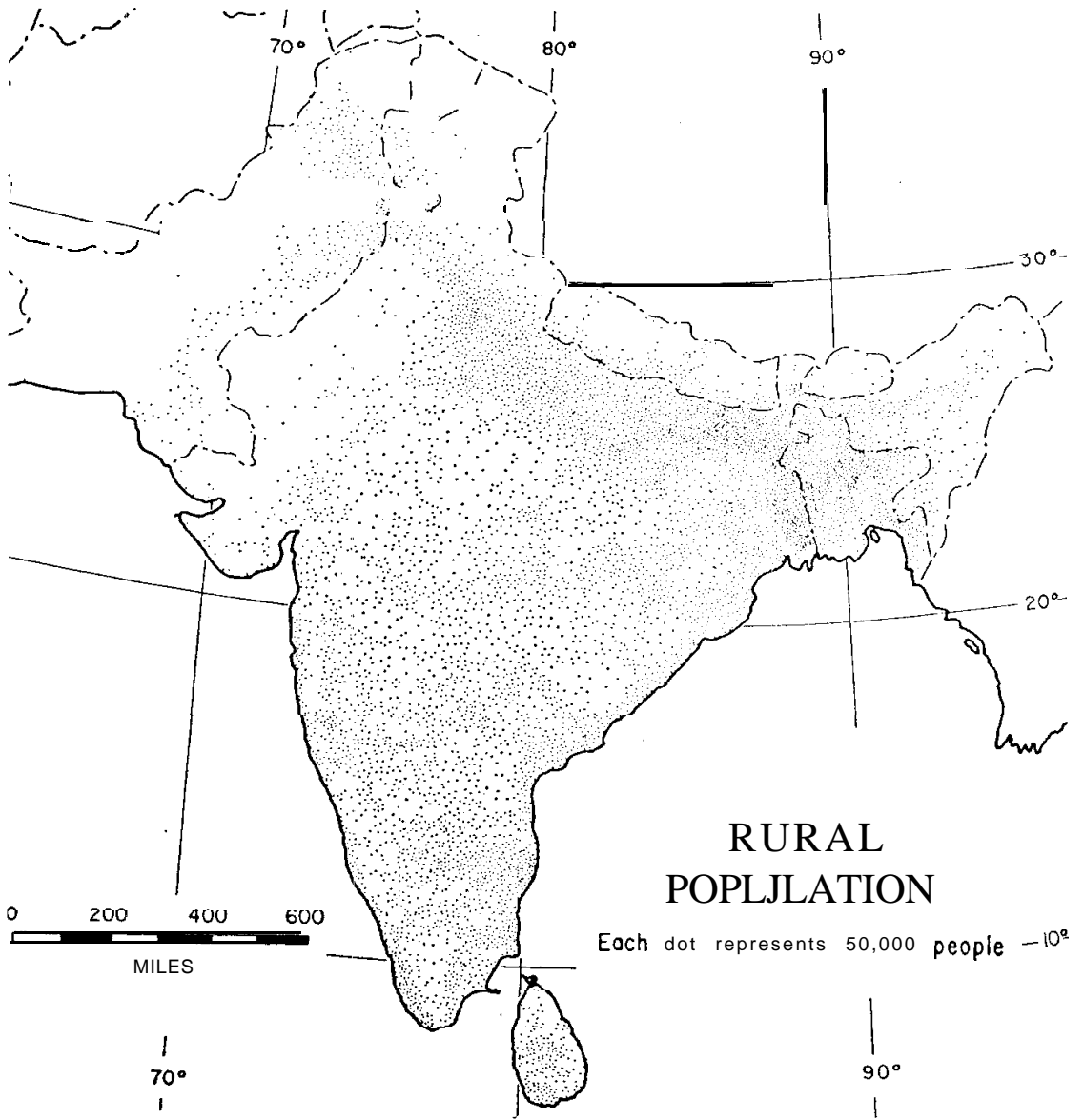
อินเดียมีชนหลายชาติหลายภาษาอาศัยอยู่ เช่น พวกฮินดู มุสลิม พินารี บัญจาบี มาระธี เบนกาลี ฯลฯ แต่ละพวกมีขนบธรรมเนียมประเพณีแตกต่างกัน จากสถิติปี 1981⁴ อินเดียมีพลเมืองทั้งหมด 683,997,512 ล้านคน ตัวเลขนี้เป็นตัวเลขของทางราชการ กล่าวกันว่า อินเดียมีผู้ที่ไร้ที่อยู่อาศัย ไม่มีสำมะโนครัวประมาณ 50 ล้านคน ปัจจุบันนี้ อินเดียมีพลเมืองประมาณ 820 ล้านคน นับว่าเป็นประเทศที่มีพลเมืองมากเป็นที่สองรองจากประเทศจีน

จากสถิติปี 1981 ดังกล่าวมา อินเดียมีทั้งหมด 25 รัฐ 7 อาณาเขตสหภาพ มีประชาชนอาศัยอยู่หนาแน่นมาก (แบ่งเป็นเพศชาย 353,347,249 คน เป็นเพศหญิง 330,462,802 คน) ตามตารางที่แสดงข้างล่างนี้

รัฐ/อาณาเขตสหภาพ	พื้นที่ เป็นตารางกิโลเมตร	จำนวน พลเมืองล้านคน	ความหนาแน่นของ พลเมืองต่อ 1 ตาราง กิโลเมตร
รัฐ			
1. อันธรประเทศ	275,000	53,592,605	195
2. อัซสัม	สำรวจไม่ได้	19,902,826	สำรวจไม่ได้
3. พินารี	173,900	69,823,154	402
4. กุชรัต	196,000	33,960,905	173
5. ทริยานะ	44,200	12,850,902	291
6. ทิมจัลประเทศ	55,500	4,237,569	76
7. จัมมูและแคชเมียร์	สำรวจไม่ได้	5,954,010	สำรวจไม่ได้
8. การ์นาटक	191,800	37,043,451	193
9. เกรวาลา	38,900	25,403,217	654
10. มัธยประเทศ	443,400	52,138,467	118
11. มหาราษฏร์	307,700	62,715,300	204
12. มณีปุร	22,300	1,411,375	63
13. เมฆลยา	22,400	1,328,343	59

⁴ India 1982, *Opcit*, pp. 6-8

รัฐ/อาณาเขตสหภาพ	พื้นที่ เป็นตารางกิโลเมตร	จำนวน พลเมืองล้านคน	ความหนาแน่นของ พลเมืองต่อ 1 ตาราง กิโลเมตร
14. นาคาแลนด์	16,600	773,281	47
15. โอริสสา	155,700	26,272,054	169
16. ปัญจาบ	50,400	16,669,755	331
17. ราชสถาน	342,200	34,108,292	100
18. สิขิม	7,000	314,999	44
19. ทมิฬนาฑู	130,100	48,297,456	371
20. ทรีปूर	10,500	2,047,351	195
21. อุตตระประเทศ	294,400	110,885,874	377
22. เบงกอลตะวันตก	88,700	54,485,560	614
23. มิโซรัม	21,100	487,774	23
24. อรุณจัณฑ์ประเทศ	83,700	628,050	7
25. กัว	3,800	1,082,117	284
อาณาเขตสหภาพ			
1. อันดามันและนิโคบาร์	8,200	188,254	23
2. จันฑีการ์	100	450,061	3,498
3. ทัทธาและนครชาเวลี	500	103,677	211
4. เคลี	1,500	6,196,414	4,178
5. ทะมานและคุย			
6. ลักษหวิป	100	40,237	1,257
7. พอนดิเชอร์รี่	500	604,050	7
รวม	3,287,782	683,997,512	20 ต่อ 1 ตารางกิโลเมตร

แผนที่ แสดงความหนาแน่นของประชากรในชนบท

ประเทศอินเดียได้ชื่อว่าเป็นประเทศที่มี "ประชากรระเบิด" มากที่สุดในโลกเพราะ อัตราการเกิดในแต่ละ 10 ปีนั้น มีตัวเลขเพิ่มสูงจนน่ากลัว ทำให้เป็นปัญหาแก่รัฐบาลในการพัฒนา ประเทศอย่างมาก ดังตารางแสดงการเพิ่มจำนวนประชากรข้างล่างนี้

ตารางแสดงการเพิ่มจำนวนประชากร
ตั้งแต่ปี 1931 - 1981 (ล้านคน)

รัฐ/อาณาเขตสหภาพ	1931	1941	1951	1961	1971	1981
1. อันธราประเทศ	24,203,573	27,289,340	31,115,259	35,983,447	43,502,708	53,592,605
2. อัสสัม	5,560,371	6,694,790	8,028,856	10,837,329	14,837,329	19,902,826
3. พิหาร	31,347,108	35,170,840	38,782,271	46,447,457	56,353,369	69,823,154
4. กุชราต	11,489,828	13,701,551	16,262,657	20,633,350	26,697,475	33,960,905
5. ทริยานะ	4,559,931	5,272,845	5,673,614	7,590,543	10,036,808	12,850,902
6. ทิมจัลประเทศ	2,029,113	2,263,245	2,385,981	2,812,463	3,460,434	4,237,569
7. จัมมูและแคชเมียร์	2,670,208	2,946,728	3,253,852	3,560,976	4,616,632	5,954,010
8. การันนาค	14,632,992	16,255,368	19,401,956	23,586,772	29,299,014	37,043,451
9. เกราลา	9,507,050	11,031,541	13,549,118	16,903,715	21,347,375	25,403,217
10. มัชฌประเทศ	21,355,657	23,990,608	26,071,637	32,372,408	41,654,119	52,138,467
11. มหาราษฏร์	23,959,300	26,832,758	32,002,564	39,553,718	50,412,235	62,715,300
12. มณีปุร	445,606	512,069	577,635	780,037	1,072,753	1,411,375
13. เมฆลาชา	480,837	555,820	605,674	769,380	1,011,699	1,328,343
14. นาคาแลนด์	178,844	189,641	212,975	369,200	516,449	773,281
15. โอริสสา	12,491,056	13,767,988	14,645,946	17,548,846	21,944,615	26,272,054
16. ปัญจาบ	8,012,325	9,160,500	9,600,236	11,135,069	13,551,060	16,669,755
17. ราษฏถาน	11,747,974	13,863,859	15,970,774	20,155,602	25,765,806	34,108,292
18. ลีซิม	109,808	121,520	137,725	162,189	209,843	314,999
19. ทมิฬนาฑู	23,472,099	26,267,507	30,119,047	33,686,953	41,199,168	48,297,456
20. ทรีปุร	382,450	513,010	539,029	1,142,005	1,556,342	2,047,351
21. อุตตระประเทศ	49,779,538	56,535,154	63,219,655	73,754,554	88,341,144	110,885,874
22. เบงกอลตะวันตก	18,897,036	23,229,552	26,299,980	34,926,297	44,312,001	54,485,560
23. มิโซรัม	124,404	152,786	196,202	266,063	332,390	487,774
24. อรุณจัณฑ์ประเทศ				336,558	467,511	628,050
25. กัว	547,710	583,736	596,059	626,667	557,771	1,082,117

รัฐ/อาณาเขตสหภาพ	1931	1941	1951	1961	1971	1981
อาณาเขตสหภาพ						
1. อันดามันและนิโคบาร์	29,463	33,768	30,971	63,548	115,133	188,254
2. จันทิการ์	19,783	22,574	24,261	119,881	257,251	450,061
3. ทิพราและนครชวาલી	38,260	40,441	41,532	57,363	74,170	103,677
4. เดลี	636,246	917,939	1,744,072	2,658,612	4,065,698	6,196,414
5. ทะมานและคุย	361,140	389,196	397,372	417,778	571,847	721,411
6. กัว	180,570	194,578	198,686	208,889	285,923	360,705
7. ลักชทวี่ป	16,040	18,355	21,035	24,108	31,810	40,237
8. พอนดิเชอร์รี่	258,628	285,011	317,253	369,079	471,707	604,182
รวม	78,977,238	118,660,580	161,088,090	199,234,771	348,159,652	563,997,512

เมืองสำคัญ

1. **เดลี** เป็นเมืองหลวงของประเทศในปัจจุบัน และเป็นเมืองหลวงของภาคเหนือตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของอดีตนายกรัฐมนตรียาชาวัตลาล เนห์รู สมัยอังกฤษปกครอง ความสำคัญของเดลิน้อยกว่ากัลกัตตา ต่อมาอังกฤษได้สร้างเดลีเป็นเมืองหลวง เดลีมี 2 ส่วน คือ เดลีเก่าที่เรียกว่า Old Delhi และเดลีใหม่ เรียกว่า New Delhi ปัจจุบันเดลีมีพลเมืองประมาณ 7,000,000 ล้านคน

2. **กัลกัตตา** เป็นเมืองหลวงเก่าของอินเดียสมัยอังกฤษปกครอง ปัจจุบันเป็นเมืองหลวงของภาคตะวันออก และเป็นเมืองท่าเรือที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศ ตั้งอยู่บริเวณอ่าวเบงกอล มีพลเมืองอาศัยอยู่หนาแน่นที่สุดมากกว่าเมืองอื่นใดในประเทศ คือมีประมาณ 10 ล้านคน สินค้าที่ผลิตได้มี เครื่องจักร เคมีภัณฑ์ และเครื่องหนัง ฯลฯ

3. **บอมเบย์** ตั้งอยู่บริเวณอ่าวบอมเบย์ ทางฝั่งทะเลด้านตะวันตกของประเทศ ปัจจุบันเป็นเมืองหลวงของภาคตะวันตก และเป็นเมืองท่าเรือขึ้นชื่อของประเทศ เป็นศูนย์กลางการค้า การท่องเที่ยว, สร้างเครื่องบิน, สร้างรถไฟ, สร้างภาพยนตร์ และอุตสาหกรรมหนัก-เบา ต่าง ๆ มากชนิด ที่สำคัญที่สุดคือบอมเบย์เป็นที่ตั้งเตาปฏิกรณ์ปรมาณูของประเทศ และเป็นเมืองเปิด กล่าวคือเป็นเมืองที่รับเอา

อารยธรรมตะวันตกในแทบทุกด้าน

4. **มัทราส** ตั้งอยู่ชายฝั่งทะเลตะวันออกเฉียงใต้ของอินเดีย ปัจจุบันเป็นเมืองหลวงของภาคใต้ เป็นเมืองท่าเรือที่ใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศ สินค้าที่สำคัญในเมืองนี้ได้แก่ สินค้าประเภทอุตสาหกรรม และเกษตรกรรม เช่น เครื่องหนัง ผ้าฝ้าย ถั่ว ยาสสูบ น้ำมัน เคมีภัณฑ์ ปลาทะเล ฯลฯ

แบบฝึกหัด

1. ให้นักศึกษาอธิบายถึงมรดก และวัฒนธรรมต่าง ๆ ที่อังกฤษเหลือไว้ในอินเดีย
2. ให้นักศึกษากล่าวถึงลักษณะภูมิประเทศของอินเดีย พร้อมทั้งชี้ให้เห็นถึงลักษณะ เช่นไรที่ก่อให้เกิดอารยธรรม เขียนแผนที่ประกอบคำอธิบาย
3. ให้นักศึกษากล่าวถึงแม่น้ำต่าง ๆ ที่สำคัญในอินเดีย พร้อมทั้งชี้ให้เห็นถึงอิทธิพลต่าง ๆ ที่มีต่ออินเดีย
4. ให้นักศึกษากล่าวถึงความสำคัญของเมืองต่อไปนี้
 - 1) เดลี
 - 2) กัลกัตตา
 - 3) มัทราส
 - 4) บอมเบย์

